

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ แสดง
ผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางประกอบการอธิบายเรียงตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรชาวเขาเผ่าเข้าค้ำ
เศรษฐกิจ สังคมและข้อมูลพื้นฐานด้านการปลูกกาแฟ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลที่เกษตรกรได้รับจากกลยุทธ์การส่งเสริม
ของโครงการพัฒนาที่สูงที่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ผลผลิตกาแฟที่เกษตรกรได้รับจากการส่งเสริม

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์รายได้ของเกษตรกรจากการปลูกกาแฟ

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในขั้นตอนการ
ดำเนินงานส่งเสริมการปลูกและผลิตกาแฟ

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ทัศนคติของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการ
ปลูกกาแฟของโครงการ

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์การยอมรับเทคโนโลยีการปลูกและผลิตกาแฟ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาของชาวเขาเผ่าเข้าในการปลูกและผลิตกาแฟรายปี

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรชาวเขาเผ่าเข้า ด้านเศรษฐกิจ
สังคมและข้อมูลพื้นฐานด้านการปลูกกาแฟ

จากการสัมภาษณ์ เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-
ออสเตรเลีย เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ให้ข้อมูลร้อยละ 95.24 เป็นชายและร้อยละ 4.76 เป็น
หญิง ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว เกษตรกรที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นชายเช่นเดียวกัน
คือ ร้อยละ 88.89 และร้อยละ 11.11 เป็นหญิง (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เพศของเกษตรกรชาวเขาเผ่าเข้าที่ศึกษา

เพศ	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	40	95.24	80	88.89
หญิง	2	4.76	10	11.11
รวม	42	100.00	90	100.00

อายุของชาวเขาเผ่าเข้า จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลชาวเขาเผ่าเข้าโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี คือร้อยละ 45.24 รองลงมามีอายุระหว่าง 20-29 ปี คือ ร้อยละ 28.57 และร้อยละ 14.29 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี และร้อยละ 11.90 มีอายุมากกว่า 50 ปี โดยอายุเฉลี่ย 36 ปี อายุต่ำสุด 20 ปี และอายุสูงสุด 71 ปี ส่วนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงไทย-นอร์เว ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 31.11 รองลงมามีอายุระหว่าง 40-49 ปี ร้อยละ 27.78 ร้อยละ 24.44 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี ร้อยละ 8.89 มีอายุน้อยกว่า 20 ปี และร้อยละ 7.78 มีอายุระหว่าง 50-59 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 35 ปี อายุต่ำสุด 16 ปี และอายุ 59 ปี (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 อายุของเกษตรกรชาวเขาเผ่าเข้า

อายุ (ปี)	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
< 20	-	-	8	8.89
20 - 29	12	28.57	22	24.44
30 - 39	19	45.24	28	31.11
40 - 49	6	14.29	25	27.78
50 - 59	3	7.14	7	7.78
> 59	2	4.76	-	-
รวม	42	100.00	90	100.00

ไทย-ออสเตรเลีย			ไทย-นอร์เว		
ต่ำสุด	20	ปี	ต่ำสุด	16	ปี
สูงสุด	71	ปี	สูงสุด	59	ปี
เฉลี่ย	36	ปี	เฉลี่ย	35	ปี

ระดับการศึกษาของเกษตรกรชาวเขาเผ่าเย้า โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูง ไทย-ออสเตรเลีย จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ อ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ คือร้อยละ 73.81 รองลงมามีการศึกษา อ่านและเขียนหนังสือไทยได้ และอ่านได้เพียงอย่างเดียว มีร้อยละ 11.90 เท่ากัน ส่วนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงไทย-นอร์เว พบว่า ส่วนใหญ่อ่านและเขียนหนังสือไทยไม่ได้ ร้อยละ 55.50 รองลงมาอ่านและเขียนหนังสือไทยได้ ร้อยละ 43.33 และร้อยละ 1.11 อ่านได้เพียงอย่างเดียว (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ระดับการศึกษาของเกษตรกรชาวเขาเผ่าเย้า

ระดับการศึกษา	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อ่านและเขียนหนังสือไทยไม่ได้	31	73.81	50	55.50
อ่านและเขียนหนังสือไทยได้	5	11.90	39	43.33
อ่านได้เพียงอย่างเดียว	5	11.90	1	1.11
รวม	41	100.00	90	100.00

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของชาวเขาเผ่าเย้า โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูง ไทย-ออสเตรเลีย จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 7-9 คน คือร้อยละ 52.38 รองลงมาอยู่ระหว่าง 4-6 คน คือร้อยละ 28.57 และ ร้อยละ 7.14 มีสมาชิก 1-3 คน และร้อยละ 11.90 มีสมาชิก 10-15 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของชาวเขาเผ่าเย้าเฉลี่ย 7 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนสูงสุด 14 คน และต่ำสุด 2 คน ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว พบว่าส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 4-6 คน คือ ร้อยละ 41.11 รองลงมาได้แก่ครัวเรือนของชาวเขาที่มีสมาชิก 7-9 คน คือร้อยละ 32.22 และร้อยละ 6.67 มีสมาชิก 1-3 คน และร้อยละ 20.00 มีสมาชิกระหว่าง 10-15 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 7 คน สูงสุด 14 คน ต่ำสุด 1 คน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของชาวเขาเผ่าเย้า

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 3	3	7.14	6	6.67
4 - 6	12	28.57	37	41.11
7 - 9	22	52.38	29	32.22
10 - 12	4	9.52	15	16.67
13 - 15	1	2.38	3	3.33
รวม	42	100.00	90	100.00

ไทย-ออสเตรเลีย			ไทย-นอร์เว		
ต่ำสุด	2	คน	ต่ำสุด	1	คน
สูงสุด	14	คน	สูงสุด	14	คน
เฉลี่ย	7	คน	เฉลี่ย	7	คน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นแรงงานการเกษตรของชาวเขาเผ่าเข้า
โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าส่วนใหญ่มีสมาชิก
ที่เป็นแรงงานการเกษตรจำนวน 1-2 คน คือร้อยละ 54.77 รองลงมามีสมาชิกที่เป็น
แรงงานการเกษตรจำนวน 3-4 คน คือร้อยละ 35.71 และร้อยละ 9.52 มีสมาชิก 5-6
คน โดยสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นแรงงานการเกษตรเฉลี่ย 2 คน สูงสุด 5 คน และต่ำสุด
1 คน ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว พบว่าส่วนใหญ่มีสมาชิกที่เป็นแรงงานการ
เกษตรจำนวน 3-4 คน คือร้อยละ 40.00 รองลงมามีสมาชิก 1-2 คน คือร้อยละ
38.89 และร้อยละ 21.12 มีสมาชิกมากกว่า 5 คน โดยมีสมาชิกที่เป็นแรงงานการ
เกษตรเฉลี่ย 3 คน สูงสุด 7 คน และต่ำสุด 1 คน (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นแรงงานการเกษตร

สมาชิกในครัวเรือนที่เป็นแรงงานการเกษตร (คน)	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 2	23	54.77	35	38.89
3 - 4	15	35.71	36	40.00
5 - 6	4	9.52	14	15.56
> 6	-	-	5	5.56
รวม	42	100.00	90	100.00

ไทย-ออสเตรเลีย			ไทย-นอร์เว		
ต่ำสุด	1	คน	ต่ำสุด	1	คน
สูงสุด	5	คน	สูงสุด	7	คน
เฉลี่ย	2	คน	เฉลี่ย	3	คน

ศาสนาที่นับถือของชาวเขาเผ่าเย้า โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 80.59 นับถือผี รองลงมานับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 16.67 และร้อยละ 2.38 นับถือศาสนาพุทธ ส่วนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงไทย-นอร์เว ส่วนพบว่าเกษตรกรนับถือผีคือร้อยละ 76.67 รองลงมานับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 22.22 และร้อยละ 1.11 นับถือศาสนาคริสต์ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ศาสนาที่นับถือของชาวเขาเผ่าเย้า

ศาสนา	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นับถือผี	34	80.95	69	76.67
ศาสนาคริสต์	7	16.67	1	1.11
ศาสนาพุทธ	1	2.38	20	22.22
รวม	42	100.00	90	100.00

พื้นที่ทำการเกษตรของชาวเขาเผ่าเข้าโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-

ออสเตรเลีย จากผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าชาวเขาเผ่าเข้ามีพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 11-20 ไร่ คือร้อยละ 35.71 รองลงมาที่มีพื้นที่ 1-10 ไร่ คือร้อยละ 28.57 และร้อยละ 21.43 มีพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 21-30 ไร่ และร้อยละ 14.29 มีพื้นที่มากกว่า 30 ไร่ โดยมีพื้นที่ทำการเกษตร เฉลี่ย 19 ไร่ พื้นที่เกษตรต่ำสุด 1 ไร่ และ สูงสุด 40 ไร่ ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว พบว่าเกษตรกรชาวเขาเผ่าเข้า ส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 11-20 ไร่ คือร้อยละ 58.89 รองลงมาที่มีพื้นที่ ระหว่าง 1-10 ไร่ คือร้อยละ 30.00 และร้อยละ 11.12 มีพื้นที่ทำการเกษตรมากกว่า 21 ไร่ โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 15 ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำสุด 1 ไร่ และสูงสุด 50 ไร่ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 พื้นที่ทำการเกษตรของชาวเขาเผ่าเข้า

พื้นที่ (ไร่)	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 10	12	28.57	27	30.00
11 - 20	15	35.71	53	58.89
21 - 30	9	21.43	5	5.56
> 30	6	14.29	5	5.56
รวม	42	100.00	90	100.00

ไทย-ออสเตรเลีย			ไทย-นอร์เว		
ต่ำสุด	1	ไร่	ต่ำสุด	1	ไร่
สูงสุด	40	ไร่	สูงสุด	50	ไร่
เฉลี่ย	19	ไร่	เฉลี่ย	15	ไร่

พื้นที่ทำไร่มันฝรั่งของชาวเขาเผ่าเย้า โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำไร่มันฝรั่งระหว่าง 5-9 ไร่ และ 10-14 ไร่ คือร้อยละ 26.19 รองลงมา มีพื้นที่น้อยกว่า 5 ไร่ ร้อยละ 16.67 ร้อยละ 14.29 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 20-24 ไร่ และร้อยละ 7.14 มีพื้นที่มากกว่า 24 ไร่ โดยมีพื้นที่ทำไร่มันฝรั่งเฉลี่ย 11 ไร่ พื้นที่ทำไร่มันฝรั่งต่ำสุด 1 ไร่ และสูงสุด 30 ไร่ พืชที่ปลูกได้แก่ ข้าว ข้าวโพด มะเขือเทศ ฝรั่ง ถั่วแดง ถั่วลิสง ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำไร่มันฝรั่งระหว่าง 5-9 ไร่ คือร้อยละ 51.11 รองลงมา มีพื้นที่ระหว่าง 10-14 ไร่ คือร้อยละ 18.89 ร้อยละ 17.78 มีพื้นที่น้อยกว่า 5 ไร่ และร้อยละ 12.22 มีพื้นที่มากกว่า 15 ไร่ โดยมีพื้นที่ทำไร่มันฝรั่งเฉลี่ย 8 ไร่ พื้นที่ทำไร่มันฝรั่งต่ำสุด 1 ไร่ และสูงสุด 30 ไร่ พืชที่ปลูกได้แก่ ข้าว ข้าวโพด (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 พื้นที่ทำไร่มันฝรั่งของชาวเขาเผ่าเย้า

พื้นที่ (ไร่)	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
< 5	7	16.67	16	17.78
5 - 9	11	26.19	46	51.11
10 - 14	11	26.19	17	18.89
15 - 19	4	9.52	5	5.56
20 - 24	6	14.29	3	3.33
> 24	3	7.14	3	3.33
รวม	42	100.00	90	100.00

ไทย-ออสเตรเลีย			ไทย-นอร์เว		
ต่ำสุด	1	ไร่	ต่ำสุด	1	ไร่
สูงสุด	30	ไร่	สูงสุด	30	ไร่
เฉลี่ย	11	ไร่	เฉลี่ย	8	ไร่

พื้นที่ปลูกกาแฟของชาวเขาเผ่าเข้าโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าชาวเขาเผ่าเข้ามีพื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมดน้อยกว่า 5 ไร่ ร้อยละ 100 พื้นที่ปลูกกาแฟเฉลี่ย 1.68 ไร่ พื้นที่ปลูกกาแฟต่ำสุดน้อยกว่า 0.04 ไร่ และสูงสุด 5 ไร่ ส่วนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงไทย-นอร์เว ปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ปลูกกาแฟน้อยกว่า 5 ไร่ คือร้อยละ 56.67 รองลงมาที่มีพื้นที่ปลูกระหว่าง 5-10 ไร่ คือร้อยละ 33.33 ร้อยละ 6.67 มีพื้นที่ปลูกระหว่าง 10-15 ไร่ และร้อยละ 3.33 มีพื้นที่ปลูกกาแฟมากกว่า 15 ไร่ โดยเกษตรกรที่ปลูกกาแฟมีพื้นที่ปลูกเฉลี่ย 6.14 ไร่ พื้นที่ปลูกกาแฟต่ำสุดน้อยกว่า 1 ไร่ และสูงสุด 22.50 ไร่ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 พื้นที่ปลูกกาแฟของชาวเขาเผ่าเข้า

พื้นที่ (ไร่)	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
< 5	42	100.00	51	56.67
5 - 10	-	-	30	33.33
11 - 15	-	-	6	6.67
16 - 20	-	-	2	2.22
> 20	-	-	1	1.11
รวม	42	100.00	90	100.00

ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
ต่ำสุด	0.04 ไร่	ต่ำสุด	< 1 ไร่
สูงสุด	5 ไร่	สูงสุด	22.50 ไร่
เฉลี่ย	1.68 ไร่	เฉลี่ย	6.14 ไร่

พื้นที่สวนกาแฟที่ให้ผลผลิตของชาวเขาเผ่าเย้า โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูง ไทย-ออสเตรเลีย จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ มีพื้นที่สวนกาแฟที่ให้ผลผลิตน้อยกว่า 5 ไร่ คือร้อยละ 71.43 รองลงมาพื้นที่สวนกาแฟยังไม่มีผลผลิตจำนวน ร้อยละ 28.57 โดยมีพื้นที่สวนกาแฟที่ได้ผลผลิตเฉลี่ย 0.79 ไร่ จำนวนพื้นที่สวนกาแฟที่ให้ผลผลิตต่ำสุด 0.04 ไร่ และสูงสุด 4 ไร่ ส่วนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงไทย-นอร์เว พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่สวนกาแฟที่ให้ผลผลิตแล้วน้อยกว่า 5 ไร่ คือร้อยละ 54.44 รองลงมาสวนกาแฟที่ได้ผลผลิตระหว่าง 5-10 ไร่ ร้อยละ 30.00 ร้อยละ 10.00 มีพื้นที่สวนกาแฟที่ยังไม่ได้ผลผลิต และร้อยละ 5.55 มีสวนกาแฟที่ให้ผลผลิตแล้วมากกว่า 11 ไร่ โดยพื้นที่สวนกาแฟที่ได้ผลผลิตเฉลี่ย 5.50 ไร่ จำนวนพื้นที่สวนกาแฟที่ได้ผลผลิตแล้วต่ำสุด 1 ไร่ และสูงสุด 22.50 ไร่ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 พื้นที่สวนกาแฟที่ได้ผลผลิตของชาวเขาเผ่าเย้า

พื้นที่ (ไร่)	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่ได้ผลผลิต	12	28.57	9	10.00
< 5	30	71.43	49	54.44
5 - 10	-	-	27	30.00
11 - 15	-	-	2	2.22
16 - 20	-	-	2	2.22
> 20	-	-	1	1.11
รวม	42	100.00	90	100.00

ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
ต่ำสุด	0.04 ไร่	ต่ำสุด	< 1.00 ไร่
สูงสุด	4.00 ไร่	สูงสุด	22.50 ไร่
เฉลี่ย	0.79 ไร่	เฉลี่ย	5.50 ไร่

ระยะเวลาเดินทางจากบ้านถึงแปลงปลูกกาแฟของชาวเขาเผ่าเย้า โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เวลาเดินทางจากบ้านถึงแปลงปลูกกาแฟระหว่าง 1-15 นาที ร้อยละ 52.38 รองลงมาร้อยละ 26.19 ไม่ตอบ เพราะไม่สามารถคำนวณเวลาได้ ร้อยละ 14.29 ใช้เวลาเดินทางระหว่าง 16-30 นาที และร้อยละ 7.14 ใช้เวลาเดินทางมากกว่า 30 นาที โดยใช้เวลาเดินทางจากบ้านถึงแปลงปลูกกาแฟเฉลี่ย 15 นาที ใช้เวลาเดินทางต่ำสุด 1 นาที และสูงสุด 60 นาที ส่วนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงไทย-นอร์เว พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เวลาเดินทางจากบ้านถึงแปลงปลูกกาแฟระหว่าง 16-30 นาที และไม่สามารถคำนวณเวลาเดินทางได้มีร้อยละ 34.44 เท่ากัน รองลงมาใช้เวลาเดินทางระหว่าง 1-15 นาที ร้อยละ 30.00 และร้อยละ 1.11 ใช้เวลาเดินทางระหว่าง 60 นาที โดยใช้เวลาเดินทางเฉลี่ย 20 นาที สูงสุด 60 นาที และต่ำสุด 3 นาที (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ระยะเวลาเดินทางจากบ้านถึงแปลงปลูกกาแฟของชาวเขาเผ่าเย้า

ระยะเวลา (นาที)	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ตอบ (เพราะคำนวณเวลาไม่ได้)	11	26.19	31	34.44
1 - 15	22	52.38	27	30.00
16 - 30	6	14.29	31	34.44
31 - 45	2	4.76	-	-
> 45	1	2.38	1	1.11
รวม	42	100.00	90	100.00

ไทย-ออสเตรเลีย			ไทย-นอร์เว		
ต่ำสุด	1	นาที	ต่ำสุด	3	นาที
สูงสุด	60	นาที	สูงสุด	60	นาที
เฉลี่ย	15	นาที	เฉลี่ย	20	นาที

ประสิทธิภาพการปลูกกาแฟของชาวเขาเผ่าเย้า โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูง ไทย-ออสเตรเลีย จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าชาวเขาเผ่าเย้าส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพการปลูกกาแฟส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 4-6 ปี คือ ร้อยละ 45.24 รองลงมามีประสิทธิภาพปลูกกาแฟระหว่าง 7-9 ปี โดยมีประสิทธิภาพปลูกกาแฟเฉลี่ย 4 ปี มีประสิทธิภาพสูงสุด 9 ปี และต่ำสุด 1 ปี ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว พบว่าเกษตรกร ส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพการปลูกกาแฟรองลงมามีประสิทธิภาพระหว่าง 10-12 ปี คือร้อยละ 28.89 รองลงมามีประสิทธิภาพระหว่าง 7-9 ปี คือร้อยละ 27.78 ร้อยละ 26.67 มีประสิทธิภาพระหว่าง 1-3 ปี โดยมีประสิทธิภาพปลูกกาแฟเฉลี่ย 7 ปี มีประสิทธิภาพสูงสุด 12 ปี และต่ำสุด 1 ปี (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ประสิทธิภาพการปลูกกาแฟของชาวเขาเผ่าเย้า

ประสิทธิภาพ (ปี)	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 3	14	33.33	15	16.67
4 - 6	19	45.24	24	26.67
7 - 9	9	21.43	25	27.78
10 - 12	-	-	26	28.89
รวม	42	100.00	90	100.00

ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
ต่ำสุด	1 ปี	ต่ำสุด	< 1 ปี
สูงสุด	9 ปี	สูงสุด	12 ปี
เฉลี่ย	4 ปี	เฉลี่ย	7 ปี

ผู้แนะนำให้ชาวเขาเผ่าเข้าปลูกกาแฟ จากการวิเคราะห์ปรากฏว่าในโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย เกษตรกรที่ปลูกกาแฟส่วนใหญ่ร้อยละ 71.43 ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย ให้ปลูกกาแฟรองลงมาร้อยละ 19.05 ปลูกกาแฟตามเพื่อนบ้านและร้อยละ 9.5 คิดปลูกกาแฟเอง ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว พบว่าเกษตรกรที่ปลูกกาแฟส่วนใหญ่ร้อยละ 76.66 ได้รับคำแนะนำให้ปลูกกาแฟโดยโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว รองลงมาร้อยละ 18.89 เจ้าหน้าที่จากโครงการพัฒนาที่สูงไทย-สหประชาชาติเป็นผู้แนะนำให้ปลูก ร้อยละ 3.33 คิดปลูกกาแฟเองและร้อยละ 1.11 ปลูกกาแฟตามเพื่อนบ้าน (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ผู้แนะนำให้ชาวเขาเผ่าเข้าปลูกกาแฟ

ผู้แนะนำปลูกกาแฟ	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปลูกเอง	4	9.52	3	3.33
เพื่อนบ้าน	8	19.05	1	1.11
พ่อค้า	-	-	-	-
เจ้าหน้าที่จากโครงการไทย-นอร์เว	-	-	69	76.66
เจ้าหน้าที่จากโครงการไทย-ออสเตรเลีย	30	71.43	-	-
เจ้าหน้าที่จากโครงการไทยสหประชาชาติ (UN)	-	-	17	18.89
รวม	42	100.00	90	100.00

การตัดลีนใจปลูกกาแฟของชาวเขาเผ่าเย้าโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย จากผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกษตรกรตัดลีนใจปลูกกาแฟซึ่งเหตุผลต่าง ๆ สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 100.00 เห็นว่ากาแฟเป็นพืชที่ปลูกและดูแลรักษาง่าย รองลงมาร้อยละ 54.76 ปลูกกาแฟตามเพื่อนบ้าน ร้อยละ 33.33 เห็นว่ากาแฟเป็นพืชที่เหมาะสมสำหรับปลูกบนคอก ร้อยละ 23.81 เห็นว่ากาแฟเป็นไม้ผลยืนต้นที่ช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่สูงและร้อยละ 14.29 เห็นว่าการปลูกกาแฟเป็นการเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว ส่วนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงไทย-นอร์เว ร้อยละ 85.56 ตัดลีนใจปลูกกาแฟตามเพื่อนบ้าน รองลงมาร้อยละ 80.00 ตัดลีนใจปลูกกาแฟเพราะเห็นว่าการปลูกแล้วดูแลรักษาง่าย ร้อยละ 37.78 เห็นว่ากาแฟเป็นไม้ยืนต้นที่ช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่สูง และร้อยละ 8.89 ตัดลีนใจปลูกกาแฟเพราะเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 การตัดลีนใจปลูกกาแฟของชาวเขาเผ่าเย้า

เหตุผลประกอบ การตัดลีนใจ	ไทย-ออสเตรเลีย		ลำดับ ที่	ไทย-นอร์เว		ลำดับ ที่
	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	
เพิ่มรายได้ให้ครอบครัว	6	14.29	5	8	8.89	5
ไม้ผลยืนต้นที่ช่วยอนุรักษ์ ดินและน้ำบนพื้นที่สูง	10	23.81	4	34	37.78	3
ปลูก และดูแลรักษาง่าย	42	100.00	1	72	80.00	2
กาแฟเหมาะสมสำหรับปลูก บนคอก	14	33.33	3	16	17.78	4
ปลูกตามเพื่อนบ้าน เพราะไม่รู้จะปลูกอะไร	23	54.76	2	77	85.56	1

การฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกกาแฟในรอบปีที่ผ่านมาของชาวเขาเผ่าเย้า
โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 78.57 ไม่
เคยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตกาแฟ และร้อยละ 21.43 เคยเข้ารับการฝึก
อบรมในรอบปีที่ผ่านมา ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว ส่วนใหญ่ร้อยละ 52.22 เคย
ฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตกาแฟในรอบปีที่ผ่านมา และร้อยละ 47.78 ไม่เคยเข้ารับการ
ฝึกอบรมมาเลยในรอบปีที่ผ่านมา การฝึกอบรมทั้ง 2 โครงการมีเพียงครั้งเดียวเท่านั้น
ลักษณะการจัดฝึกอบรมมี 2 แบบคือ ส่งเกษตรกรเข้าร่วมฝึกอบรมที่หน่วยงานอื่นจัดฝึกอบรม
ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนากาแฟที่สูง คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และจัด
ฝึกอบรมในพื้นที่ที่โครงการเป็นผู้จัดเอง (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 การเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับกาแฟในรอบปีที่ผ่านมาของชาวเขาเผ่าเย้า

การเข้ารับการฝึกอบรม	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคย 1 ครั้ง	9	21.43	47	52.22
ไม่เคย	33	78.57	43	47.78
รวม	42	100.00	90	100.00

ความต้องการความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปลูกกาแฟของเกษตรกรชาวเขา
เผ่าเย้า โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย จากผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า
เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 52.38 ต้องการความรู้เพิ่มเติมด้านการตัดแต่งกิ่งหลังการเก็บ
เกี่ยวผลผลิต รองลงมาร้อยละ 45.24 ต้องการความรู้ด้านการพ่นสารเคมีป้องกันศัตรู

กาแฟ ร้อยละ 33.33 ต้องการความรู้ด้านการใส่ปุ๋ยร้อยละ 19.05 ต้องการความรู้ด้านการใช้น้ำ ร้อยละ 7.14 ต้องการความรู้ด้านการทำร่มเงา และร้อยละ 4.76 ต้องการความรู้เพิ่มเติมด้านการกำจัดวัชพืช ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 67.78 ต้องการความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปลูกกาแฟด้านการตัดแต่งกิ่งหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต รองลงมาร้อยละ 61.11 ต้องการความรู้เพิ่มเติมด้านการพ่นสารเคมีป้องกันศัตรูกาแฟ ร้อยละ 43.33 ต้องการความรู้ด้านการคลุมโคนต้น ร้อยละ 31.11 ต้องการความรู้ด้านการใส่ปุ๋ย ร้อยละ 20.00 ต้องการความรู้ด้านการทำขั้วมันไค ร้อยละ 12.22 ต้องการความรู้ด้านการกำจัดวัชพืช ร้อยละ 3.33 ต้องการความรู้ด้านการทำร่มเงา และร้อยละ 2.22 ต้องการความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปลูกกาแฟด้านการให้น้ำ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ความต้องการความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปลูกกาแฟของเกษตรกรชาวเขาเผ่าเย้า

เนื้อหาวิชา	ไทย-ออสเตรเลีย		ลำดับที่	ไทย-นอร์เว		ลำดับที่
	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	
การกำจัดวัชพืช	2	4.76	7	11	12.22	6
การพ่นสารเคมีป้องกันศัตรูกาแฟ	19	45.24	2	55	61.11	2
การใส่ปุ๋ย	14	33.33	3	28	31.11	4
การใช้น้ำ	8	19.05	5	2	2.22	8
การคลุมโคนต้น	10	23.81	4	39	43.33	3
การทำร่มเงา	3	7.14	6	3	3.33	7
การทำขั้วมันไค	-	-	-	18	20.00	5
การตัดแต่งกิ่งหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต	22	52.38	1	61	67.78	1

การติดต่อแหล่งความรู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการปลูกกาแฟของชาวเขาเผ่าเข้า
โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย จากผลการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่
มีการติดต่อแหล่งความรู้เกี่ยวกับการปลูกกาแฟแหล่งการติดต่อ ได้แก่ เจ้าหน้าที่หน่วยงาน
ต่าง ๆ ของรัฐบาล ร้อยละ 71.43 เพื่อนบ้านร้อยละ 45.24 และญาติพี่น้องร้อยละ
28.57 ตามลำดับ การติดต่อแหล่งความรู้ของเกษตรกรชาวเขาสามารถ ติดต่อแหล่งความ
รู้ได้มากกว่า 1 แหล่ง มีเกษตรกรชาวเขาเผ่าเข้าร้อยละ 19.05 ไม่มีการติดต่อแหล่ง
ความรู้อื่นเลย ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว พบว่าเกษตรกร มีการติดต่อแหล่ง
ความรู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการปลูกกาแฟ แหล่งความรู้ที่เกษตรกรติดต่อ ได้แก่ เจ้าหน้าที่หน่วย
งานต่างๆ ของรัฐบาล ร้อยละ 48.89 รองลงมาร้อยละ 10.00 ติดต่อกับเพื่อนบ้านและ
ญาติพี่น้องมีร้อยละเท่ากัน ร้อยละ 2.22 ติดต่อแหล่งความรู้จากพ่อค้าขายนุ้ยและยาป้องกัน
ศัตรูพืช และร้อยละ 1.11 ติดต่อแหล่งความรู้จากสถาบันวิจัยต่าง ๆ (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 การติดต่อแหล่งความรู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการปลูกกาแฟของชาวเขาเผ่าเข้า

แหล่งติดต่อความรู้	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พ่อค้าขายนุ้ยและยาป้องกันศัตรูพืช	-	-	2	2.22
เพื่อนบ้าน	19	45.24	9	10.00
สถาบันวิจัย/ทดลอง	-	-	1	1.11
ญาติพี่น้อง	12	28.57	9	10.00
เจ้าหน้าที่หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ	32	76.19	45	50.00
ไม่มีการติดต่อ	8	19.05	45	50.00

**ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลที่เกษตรกรได้รับจากยุทธวิธีการส่งเสริมการปลูก
และผลิตกาแฟของโครงการพัฒนาที่สูงที่แตกต่างกัน**

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ผลผลิตกาแฟที่เกษตรกรได้รับจากการส่งเสริมปลูกกาแฟอราบิก้า

จากการวิเคราะห์ (ตารางที่ 18, 19) พบว่าชนิดของผลผลิตกาแฟของ
เกษตรกรชาวเขาเผ่าเข้า โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลียส่วนใหญ่ร้อยละ
50.00 จำหน่ายผลผลิตกาแฟในรูปสารกาแฟรองลงมามีร้อยละ 28.57 ปลูกกาแฟแล้วยัง
ไม่ได้ผลผลิตและร้อยละ 21.43 จำหน่ายกาแฟในรูปกาแฟกะลา ส่วนโครงการพัฒนาพื้นที่
สูงไทย-นอร์เวส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.55 จำหน่ายผลผลิตกาแฟในรูปผลสด รองลงมา ร้อย
ละ 36.67 จำหน่ายผลผลิตกาแฟในรูปสารกาแฟ ร้อยละ 6.67 ปลูกกาแฟแล้วยังไม่ได้ผล
ผลิตและร้อยละ 1.11 จำหน่ายผลผลิตกาแฟในรูปกาแฟกะลา จำนวนผลผลิตของสารกาแฟ
ของชาวเขาเผ่าเข้าโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ
66.67 ได้รับผลผลิตของสารกาแฟระหว่าง 1-200 กิโลกรัม รองลงมา ร้อยละ 28.52
ปลูกกาแฟแล้วยังไม่ได้ผลผลิตและร้อยละ 2.38 ได้รับผลผลิตสารกาแฟระหว่าง 201-400
กิโลกรัม และ 401-600 กิโลกรัม ร้อยละเท่ากัน โดยมีผลผลิตของสารกาแฟต่ำสุด 5
กิโลกรัม สูงสุด 415 กิโลกรัม และผลผลิตเฉลี่ย 60.83 กิโลกรัม ส่วนโครงการพัฒนาที่
สูงไทย-นอร์เว พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ได้รับผลผลิตสารกาแฟมากกว่า 600 กิโลกรัม
ร้อยละ 35.56 รองลงมาได้รับผลผลิตระหว่าง 1-200 กิโลกรัม ร้อยละ 24.44 ร้อยละ
17.78 ได้รับผลผลิตระหว่าง 201-400 กิโลกรัม ร้อยละ 15.56 ได้รับผลผลิตระหว่าง
401-600 กิโลกรัม และร้อยละ 6.67 ปลูกกาแฟแล้วยังไม่ได้ผลผลิต โดยเกษตรกรได้รับ
ผลผลิตสารกาแฟเฉลี่ย 573.98 กิโลกรัม ได้รับผลผลิตสารกาแฟต่ำสุด 1 กิโลกรัมและสูง
สุด 2,800 กิโลกรัม เมื่อวิเคราะห์ถึงความแตกต่างกันด้านการได้รับผลผลิตสารกาแฟ
ปรากฏว่า เกษตรกรทั้ง 2 โครงการ ได้รับผลผลิตสารกาแฟมีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 18 ลักษณะชนิดของผลผลิตกาแฟที่จำหน่ายของชาวเขาเผ่าเย้า

ชนิดผลผลิต	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยังไม่ได้ผลผลิต	12	28.57	6	6.67
ผลสด	-	-	50	55.55
กาแฟกะลา	9	21.43	1	1.11
สารกาแฟ	21	50.00	33	36.67
รวม	42	100.00	90	100.00

ตารางที่ 19 จำนวนผลผลิตของสารกาแฟของชาวเขาเผ่าเย้า

จำนวน (กก.)	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน (กก.)	ร้อยละ	จำนวน (กก.)	ร้อยละ
ยังไม่ได้ผลผลิต	12	28.57	6	6.67
1 - 200	28	66.67	22	24.44
201 - 400	1	2.38	16	17.78
401 - 600	1	2.38	14	15.56
> 600	-	-	32	35.56
รวม	42	100.00	90	100.00

ไทย-ออสเตรเลีย			ไทย-นอร์เว		
ต่ำสุด	5	กก.	ต่ำสุด	1	กก.
สูงสุด	415	กก.	สูงสุด	2,800	กก.
เฉลี่ย	60.83	กก.	เฉลี่ย	573.98	กก.

ส่วนที่ 2 รายได้ของครัวเรือนจากการปลูกกาแฟของชาวเขาเผ่าเข้า

จากการวิเคราะห์ (ตารางที่ 20) พบว่าเกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.29 มีรายได้จากการขายผลผลิตกาแฟน้อยกว่า 5,000 บาท รองลงมาร้อยละ 28.57 ยังไม่มีรายได้จากการขายผลผลิตกาแฟ ร้อยละ 4.76 มีรายได้จากการขายผลผลิตมากกว่า 15,000 บาท และร้อยละ 2.38 มีรายได้จากการขายผลผลิตกาแฟระหว่าง 5,001-10,000 บาท โดยมีรายได้เฉลี่ย 2,261.73 บาท มีรายได้จากการขายผลผลิตต่ำสุด 150 บาท และสูงสุด 20,000 บาท ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 45.56 มีรายได้จากการขายผลผลิตกาแฟมากกว่า 15,000 บาท รองลงมาร้อยละ 20.00 มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 15.56 มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 12.22 มีรายได้จากการขายผลผลิตน้อยกว่า 5,000 และร้อยละ 6.67 ยังไม่มีรายได้จากการปลูกกาแฟ โดยมีรายได้เฉลี่ย 17,333.01 บาท รายได้ต่ำสุด 25 บาท และมีรายได้สูงสุด 101,400 บาท เมื่อวิเคราะห์ถึงความแตกต่างของรายได้ปรากฏว่าเกษตรกรที่ปลูกกาแฟทั้ง 2 โครงการได้รับรายได้จากการขายผลผลิตกาแฟมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 20 รายได้ของครัวเรือนจากการปลูกกาแฟของชาวเขาเผ่าเย้า

รายได้ (บาท)	ไทย-ออสเตรเลีย		ไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่มีรายได้	12	28.57	6	6.67
< 5,000	27	64.29	11	12.22
5,001 - 10,000	1	2.38	18	20.00
10,001 - 15,000	-	-	14	15.56
> 15,000	2	4.76	41	45.56
รวม	42	100.00	90	100.00

ไทย-ออสเตรเลีย			ไทย-นอร์เว		
ต่ำสุด	150	บาท	ต่ำสุด	25	บาท
สูงสุด	20,000	บาท	สูงสุด	101,400	บาท
เฉลี่ย	2,261.73	บาท	เฉลี่ย	17,333.01	บาท
S.D.	3,380.56		S.D.	12,665.63	

$$t = 9.96$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 3 ทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมการปลูกกาแฟของโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย และโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว

จากผลการศึกษา (ตารางที่ 21, 22) พบว่าเกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย และโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว มีทัศนคติในด้านเนื้อหาวิชาที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมปลูกกาแฟสอนให้เพาะเมล็ด ดูแลรักษาต้นกล้า การปลูกกาแฟ การดูแลรักษาต้นกาแฟ ตลอดจนการเก็บเก็บผลผลิตและการทำสารกาแฟมีคะแนนเฉลี่ย 4.05 และ 4.06 ตามลำดับ แสดงว่าเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่องานส่งเสริมทางด้านนี้มาก การนำความรู้จากวิชาการปลูกกาแฟที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมาสอนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อครอบครัวในการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการปลูกกาแฟ พบว่าโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลียมีคะแนนเฉลี่ย 3.74 แสดงว่าเกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อครอบครัวมาก ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว พบว่ามีคะแนนเฉลี่ย 4.14 แสดงว่าเกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ต่อครอบครัวมากที่สุด เกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย ที่ปลูกกาแฟแล้วเห็นว่ากาแฟได้ผลตอบแทนโดยขายเป็นรายได้ช่วยเหลือครอบครัวได้โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.83 แสดงว่าเกษตรกรในโครงการเห็นผลตอบแทนในการปลูกกาแฟ เพื่อเป็นรายได้อยู่ในระดับปานกลาง ไม่ได้ช่วยเหลือครอบครัวมากนัก ส่วนเกษตรกรโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว พบว่ามีคะแนนเฉลี่ย 3.96 แสดงว่า การปลูกกาแฟของเกษตรกรสามารถให้ผลตอบแทนต่อครอบครัวมาก เกษตรกรในโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย และโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว ได้ให้คะแนนเฉลี่ยในด้านความพอใจที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการปลูกกาแฟ มาเยี่ยมบ้าน แปลงกาแฟ เพื่อแนะนำวิธีการดูแลรักษากาแฟอย่างถูกต้องโดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.88 และ 4.01 ตามลำดับ แสดงว่าเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อตัวเจ้าหน้าที่ส่งเสริมที่มาให้ความรู้ในด้านการปลูกกาแฟมากเช่นกัน เกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย และโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว เห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการปลูกกาแฟสามารถใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการสอนทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนเฉลี่ย 3.81 และ 3.62 ตามลำดับ แสดงว่าเกษตรกรมีความเข้าใจในเนื้อหาทางวิชาการที่เจ้าหน้าที่สอนมากเช่นกัน

ตารางที่ 21 ทัศนคติของชาวเขาเผ่าเข้าที่มีต่องานส่งเสริมการปลูกกาแฟของโครงการไทย-ออสเตรเลีย

ทัศนคติ	5	4	3	2	1	ค่าเฉลี่ย	S.D.
ความเข้าใจและพอใจในเนื้อหาเกี่ยวกับปลูกกาแฟ	17 (40.48)	17 (40.48)	4 (9.52)	1 (2.38)	3 (7.14)	4.05	1.13
การนำความรู้มาใช้ประโยชน์ได้	8 (19.05)	21 (50.00)	10 (23.81)	-	3 (7.14)	3.74	1.01
ผลตอบแทนในการปลูกกาแฟ	1 (2.38)	10 (23.81)	12 (28.57)	19 (45.24)	-	2.83	0.88
ความพอใจต่อคำแนะนำของเจ้าหน้าที่	13 (30.95)	15 (35.71)	11 (26.19)	2 (4.76)	1 (2.38)	3.88	0.99
ความเข้าใจในสิ่งที่จบท. สอนให้	5 (11.90)	27 (64.29)	8 (19.05)	1 (2.38)	1 (2.38)	3.81	0.77
กาแฟรสชาติดี	7 (16.67)	21 (50.00)	11 (26.19)	3 (7.14)	-	3.76	0.82
การลงทุนในการปลูกกาแฟ	2 (4.76)	18 (42.86)	11 (26.19)	9 (21.43)	2 (4.76)	3.21	1.00
ความกระตือรือร้นในการทำงานของจบท.	2 (4.76)	23 (54.76)	16 (38.10)	-	1 (2.38)	3.60	0.70
ความเป็นกันเองของเจ้าหน้าที่	2 (4.76)	32 (76.19)	8 (19.05)	-	-	3.86	0.47
แรงงานการปลูกกาแฟ	2 (4.76)	25 (59.52)	9 (21.43)	3 (7.14)	3 (7.14)	3.48	0.97
						เฉลี่ย	3.62

ตารางที่ 22 ทักษะคติของชาวเขาเผ่าเข้าที่มีต่องานส่งเสริมการปลูกกาแฟของโครงการไทย-นอร์เว

ทัศนคติ	5	4	3	2	1	ค่าเฉลี่ย	S.D.
ความเข้าใจและพอใจในเนื้อหาเกี่ยวกับปลูกกาแฟ	25 (27.78)	48 (53.33)	15 (16.67)	1 (1.11)	1 (1.11)	4.06	0.77
การนำความรู้มาใช้ประโยชน์ได้	25 (27.78)	53 (58.89)	12 (13.33)	-	-	4.14	0.63
ผลตอบแทนในการปลูกกาแฟ	29 (32.22)	28 (31.11)	33 (36.67)	-	-	3.96	0.83
ความพอใจต่อคำแนะนำของเจ้าหน้าที่	22 (24.44)	50 (55.56)	16 (17.78)	1 (1.11)	1 (1.11)	4.01	0.76
ความเข้าใจในสิ่งที่จนท. สอนให้	8 (8.89)	41 (45.56)	40 (44.44)	1 (1.11)	-	3.62	0.66
กาแฟรักษาสิ่งแวดล้อม	6 (6.67)	34 (37.78)	49 (54.44)	1 (1.11)	-	3.50	0.64
การลงทุนในการปลูกกาแฟ	13 (14.44)	29 (32.22)	47 (52.22)	1 (1.11)	-	3.60	0.75
ความกระตือรือร้นในการทำงานของจนท.	11 (12.22)	34 (37.78)	44 (48.89)	-	1 (1.11)	3.60	0.75
ความเป็นกันเองของเจ้าหน้าที่	11 (12.22)	40 (44.44)	38 (42.22)	1 (1.11)	-	3.68	0.70
แรงงานการปลูกกาแฟ	23 (25.56)	60 (66.67)	5 (5.56)	1 (1.11)	1 (1.11)	4.14	0.66
เฉลี่ย						3.83	

การเปรียบเทียบทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมการปลูกกาแฟของโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย และโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว (ตารางที่ 23) จากผลการวิเคราะห์พบว่าทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมการปลูกกาแฟ มีความแตกต่างกันคือ เกษตรกรนำความรู้จากการปลูกกาแฟที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมาสอนไปใช้ประโยชน์ต่อครอบครัวในการประกอบอาชีพ เห็นว่าเมื่อปลูกกาแฟไปแล้ว กาแฟให้ผลตอบแทนโดยขายเป็นรายได้ช่วยเหลือครอบครัวได้ การลงทุนด้านปัจจัยการผลิตและการใช้แรงงานในครอบครัวมีความเหมาะสมกับการปลูกกาแฟ เกษตรกรทั้ง 2 โครงการมีทัศนคติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมการปลูกกาแฟโดยภาพรวมแล้วไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบทัศนคติของชาวเขาเผ่าเข้าที่มีต่องานส่งเสริมการปลูกกาแฟของโครงการไทย-ออสเตรเลีย และโครงการไทย-นอร์เว

ทัศนคติ	ไทย-ออสเตรเลีย	ไทย-นอร์เว	t	ระดับนัยสำคัญ
ความเข้าใจและพอใจในเนื้อหาเกี่ยวกับการปลูกกาแฟ	4.05	4.06	0.05	ไม่มีนัยสำคัญ
การนำความรู้มาใช้ประโยชน์	3.74	4.14	2.27	0.05 มีนัยสำคัญ
ผลตอบแทนในการปลูกกาแฟ	2.83	3.96	6.51	0.05 มีนัยสำคัญ
ความพอใจต่อคำแนะนำของจนท.	3.88	4.01	0.71	ไม่มีนัยสำคัญ
ความเข้าใจในสิ่งที่จนท. สอนให้	3.81	3.62	1.19	ไม่มีนัยสำคัญ
กาแฟรักษาสิ่งแวดล้อม	3.76	3.50	1.59	ไม่มีนัยสำคัญ
การลงทุนในการปลูกกาแฟ	3.21	3.60	2.18	0.05 มีนัยสำคัญ
ความกระตือรือร้นในการทำงานของเจ้าหน้าที่	3.60	3.60	0.00	ไม่มีนัยสำคัญ
ความเป็นกันเองของจนท.	3.86	3.68	1.31	ไม่มีนัยสำคัญ
แรงงานการปลูกกาแฟ	3.48	4.14	3.78	0.05 มีนัยสำคัญ
เฉลี่ย	3.62	3.83	1.19	

เกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย เห็นว่าการปลูกกาแฟเป็นการช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่สูงได้เพราะกาแฟเป็นไม้ผลยืนต้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.76 แสดงว่าเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกกาแฟเพื่อช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่สูงมาก ส่วนเกษตรกรโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว มีคะแนนเฉลี่ย 3.5 แสดงว่าเกษตรกรเห็นว่าการปลูกกาแฟช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่สูงในระดับปานกลาง การลงทุนด้านปัจจัยการผลิต เช่นปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืชของเกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย พบว่ามีคะแนนเฉลี่ย 3.21 แสดงว่าเกษตรกรมีทัศนคติต่อการลงทุนด้านการผลิตกาแฟระดับปานกลาง ส่วนเกษตรกรโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว มีคะแนนเฉลี่ย 3.60 แสดงว่าเกษตรกรมีทัศนคติต่อการลงทุนด้านการผลิตกาแฟมาก เกษตรกรในโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย และโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว เห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมปลูกกาแฟมีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความกระตือรือร้นในการทำงานโดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.60 เท่ากันทั้ง 2 โครงการ แสดงว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความกระตือรือร้นในการทำงานมาก เกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย และโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว เห็นว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมปลูกกาแฟมีความรับผิดชอบต่องานและวางตัวเป็นกันเองกับเกษตรกร มีคะแนนเฉลี่ย 3.86 และ 3.68 ตามลำดับ แสดงว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความรับผิดชอบต่องานและวางตัวเป็นกันเองกับเกษตรกรมากเช่นกัน เกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย เห็นว่าการใช้แรงงานในครอบครัวมีความเหมาะสมกับการปลูกกาแฟมีคะแนนเฉลี่ย 3.48 แสดงว่าการใช้แรงงานในครอบครัวมีความเหมาะสมกับการปลูกกาแฟในระดับปานกลาง ส่วนเกษตรกรโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว มีคะแนนเฉลี่ย 4.14 แสดงว่าการใช้แรงงานในครอบครัวมีความเหมาะสมกับการปลูกกาแฟมาก

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในขั้นตอนการดำเนินงานส่งเสริมการปลูกและผลิตกาแฟ

จากผลการศึกษา (ตารางที่ 24, 25) พบว่าการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในขั้นตอนการดำเนินงานส่งเสริมการปลูกกาแฟ ด้านการค้นหานักวิชาการ วิเคราะห์สาเหตุ และพิจารณาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ส่วนใหญ่เกษตรกรทั้ง 2 โครงการมีส่วนร่วมทางด้านนี้ เป็นบางครั้ง โดยโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย มีจำนวนร้อยละ 61.90 และโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว มีจำนวนร้อยละ 57.78 ในด้านการตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหพบว่าเกษตรกรทั้ง 2 โครงการส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเป็นบางครั้ง โดยโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลียมีจำนวนร้อยละ 59.52 และโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว มีจำนวนร้อยละ 53.33 ด้านการปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ในการผลิตกาแฟเป็นไปตามขั้นตอนที่วางไว้ เกษตรกรในโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลียส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเป็นบางครั้งจำนวนร้อยละ 47.62 ส่วนเกษตรกรในโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามขั้นตอนนาน ๆ ครั้ง จำนวนร้อยละ 48.89 การมีส่วนร่วมในด้านการประเมินผลกิจกรรมความก้าวหน้าหรือร่วมในการรวบรวมข้อมูลพบว่าโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย เกษตรกรส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเป็นบางครั้งจำนวนร้อยละ 45.24 ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เวเกษตรกรส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในด้านนี้นาน ๆ ครั้ง จำนวนร้อยละ 43.33 โอกาสในการเข้าร่วมประชุม พบว่าเกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลียส่วนใหญ่ร้อยละ 54.76 มีโอกาสเข้าร่วมด้านนี้น้อย ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.44 มีโอกาสเข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้ง ในการจัดประชุมทุกครั้งที่ผ่านมาเกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย ส่วนใหญ่ร้อยละ 52.38 มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นน้อย ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เวส่วนใหญ่ร้อยละ 72.22 มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมเป็นบางครั้ง

การตัดสินใจ การกำหนดกิจกรรมและวิธีการดำเนินงานส่งเสริมการปลูกกาแฟพบว่า เกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลียส่วนใหญ่ร้อยละ 45.24 มีการตัดสินใจในด้านนี้น้อย ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เวส่วนใหญ่ร้อยละ 72.22

ตารางที่ 24 การมีส่วนร่วมของชาวเขาเผ่าเข้าในการดำเนินงานส่งเสริมของโครงการไทย-ออสเตรเลีย

การมีส่วนร่วม	ทุกครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ค่าเฉลี่ย	S.D.
การค้นคว้า วิเคราะห์แก้ไข	6 (14.29)	26 (61.90)	10 (23.81)	1.90	0.62
การตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหา	5 (11.90)	25 (59.52)	12 (28.57)	1.83	0.62
การปฏิบัติตามขั้นตอน	9 (21.43)	20 (47.62)	13 (30.95)	1.90	0.73
การประเมินผลกิจกรรม	16 (38.10)	19 (45.24)	7 (16.67)	2.21	0.72
การได้เข้าร่วมประชุม	9 (21.43)	10 (23.81)	23 (54.76)	1.67	0.82
การได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น	7 (16.67)	13 (30.95)	22 (52.38)	1.64	0.76
การได้มีโอกาสร่วมตัดสินใจ และกำหนดวิธีการดำเนินงาน	9 (21.43)	14 (33.33)	19 (45.24)	1.76	0.79
ความเหมาะสมของการดำเนินงานส่งเสริมในปัจจุบัน	13 (30.95)	24 (57.14)	5 (11.90)	2.19	0.63
ประโยชน์ต่อสมาชิกและการเข้าร่วมที่ได้	3 (7.14)	34 (80.95)	5 (11.90)	1.95	0.44
ประโยชน์จากโครงการ	2 (4.76)	29 (69.05)	11 (26.19)	1.79	0.52
ความสัมพันธ์ต่อเพื่อนบ้านทำให้เกิดการเข้าร่วมโครงการ					
เฉลี่ย				1.89	0.69

ตารางที่ 25 การมีส่วนร่วมของชาวเขาเผ่าเข้าในการดำเนินงานส่งเสริมของโครงการไทย-นอร์เว

การมีส่วนร่วม	ทุกครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ค่าเฉลี่ย	S.D.
การค้นคว้า วิเคราะห์แก้ไข	8 (8.89)	52 (57.78)	30 (33.33)	1.76	0.61
การตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหา	9 (10.00)	48 (53.33)	33 (36.67)	1.73	0.63
การปฏิบัติตามขั้นตอน	11 (12.22)	35 (38.89)	44 (48.89)	1.63	0.69
การประเมินผลกิจกรรม	13 (14.44)	38 (42.22)	39 (43.33)	1.71	0.71
การได้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น	20 (22.22)	58 (64.44)	12 (13.33)	2.09	0.59
การได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น	17 (18.89)	65 (72.22)	8 (8.89)	2.10	0.52
การได้มีโอกาสร่วมตัดสินใจ และกำหนดวิธีการดำเนินงาน	13 (14.44)	65 (72.22)	12 (13.33)	2.01	0.53
ความเหมาะสมของการดำเนินงานส่งเสริมในปัจจุบัน	8 (8.89)	53 (58.89)	29 (32.22)	1.77	0.60
ประโยชน์ต่อสมาชิกและการเข้าร่วมที่ได้	4 (4.44)	27 (30.00)	59 (65.56)	1.39	0.57
ประโยชน์จากโครงการ	2 (2.22)	33 (36.67)	55 (61.11)	1.41	0.54
ความสันทัดต่อเพื่อนบ้านทำให้เกิดการเข้าร่วมโครงการ					
เฉลี่ย				1.76	0.65

เห็นว่า การตัดสินใจในกิจกรรมและวิธีการดำเนินงานส่งเสริมกาแพอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความเหมาะสมในการดำเนินงานส่งเสริมการปลูกกาแพในปัจจุบัน เกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงไทย-นอร์เว ส่วนใหญ่ร้อยละ 57.14 และ 58.89 เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านความคิดของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกกาแพมีประโยชน์ต่อสมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการ ย่อมได้รับผลประโยชน์จากโครงการ พบว่าเกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลียส่วนใหญ่ร้อยละ 80.59 เห็นผลประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการส่งเสริมในระดับปานกลาง ส่วนเกษตรกรโครงการพัฒนาพื้นที่สูงไทย-นอร์เว ส่วนใหญ่ร้อยละ 65.58 เห็นว่าการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมนั้น ได้รับผลประโยชน์น้อย เกษตรกรในโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลียส่วนใหญ่ร้อยละ 69.05 เห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการส่งเสริมการปลูกกาแพจะทำให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนบ้านในระดับปานกลาง ส่วนเกษตรกรโครงการพัฒนาพื้นที่สูงไทย-นอร์เว ส่วนใหญ่ร้อยละ 61.11 เห็นว่าการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนบ้านน้อยมาก

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานส่งเสริมของโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงไทย-นอร์เว

จากผลการศึกษา (ตารางที่ 26) พบว่าการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานส่งเสริมของทั้ง 2 โครงการ มีความแตกต่างกันในเรื่อง การสนับสนุนรวบรวมข้อมูลหรือร่วมประเมินผลความก้าวหน้าในกิจกรรมส่งเสริมปลูกกาแพ การได้รับโอกาสในการประชุมร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความเหมาะสมในการดำเนินงานส่งเสริมปลูกกาแพในปัจจุบัน การมีส่วนร่วมในโครงการส่งเสริมการปลูกกาแพ ย่อมได้รับผลประโยชน์ต่าง ๆ จากทางโครงการ และเมื่อเข้าร่วมโครงการแล้วทำให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนบ้าน การมีส่วนร่วมในงานส่งเสริมการปลูกกาแพของเกษตรกรทั้ง 2 โครงการ เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานส่งเสริม โดยภาพรวมแล้วไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชาวเขาเผ่าเข้าในการดำเนินงานส่งเสริมของ
โครงการไทย-ออสเตรเลีย และโครงการไทย-นอร์เว

การมีส่วนร่วม	ไทย-ออสเตรเลีย	ไทย-นอร์เว	t	ระดับนัยสำคัญ
การค้นคว้า วิเคราะห์แก้ไข	1.90	1.76	0.74	ไม่มีนัยสำคัญ
การตัดสินใจเลือกแนวทาง แก้ไขปัญหา	1.83	1.73	0.57	ไม่มีนัยสำคัญ
การปฏิบัติตามขั้นตอน	1.90	1.63	1.55	ไม่มีนัยสำคัญ
การประเมินผลกิจกรรม	2.21	1.71	2.75	0.05 มีนัยสำคัญ
การได้เข้าร่วมประชุมความคิดเห็น	1.67	2.09	2.62	0.05 มีนัยสำคัญ
การได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น	1.64	2.10	2.82	0.05 มีนัยสำคัญ
การได้มีโอกาสร่วมตัดสินใจ และ กำหนดวิธีการดำเนินงาน	1.76	2.01	1.39	ไม่มีนัยสำคัญ
ความเหมาะสมของการดำเนิน งานส่งเสริมในปัจจุบัน	2.19	1.77	2.66	0.05 มีนัยสำคัญ
ประโยชน์ต่อสมาชิกและการเข้า ร่วมที่ได้ประโยชน์จากโครงการ	1.95	1.39	4.07	0.05 มีนัยสำคัญ
ความสัมพันธ์ต่อเพื่อนบ้านทำให้ เกิดการเข้าร่วมโครงการ	1.79	1.41	2.18	0.05 มีนัยสำคัญ
เฉลี่ย	1.89	1.76	0.85	

ส่วนที่ 5 การยอมรับงานส่งเสริมตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ในการปลูกกาแฟอาราบิก้า
ของชาวเขาเผ่าเย้า

จากการศึกษา (ตารางที่ 27) ลักษณะการยอมรับงานส่งเสริมตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่พบว่า เกษตรกรชาวเขาเผ่าเย้าทั้ง 2 โครงการปฏิบัติด้านการเตรียมหลุมปลูกกาแฟตามขนาดที่แนะนำให้ระยะ 50x50x50 ซม. โดย เกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย มีจำนวนการยอมรับร้อยละ 78.57 ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว มีจำนวนการยอมรับร้อยละ 96.67 สำหรับกรณีการใส่ปุ๋ยคอกรองก้นหลุมก่อนปลูกกาแฟนั้น โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย มีการยอมรับร้อยละ 76.19 โครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.56 ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ จำนวนต้นกาแฟที่ปลูกนั้นเกษตรกรชาวเขาเผ่าเย้า โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย มีการยอมรับคำแนะนำที่จะปลูกกาแฟจำนวน 300-400 ต้นต่อไร่ ร้อยละ 80.95 ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว มีการยอมรับร้อยละ 97.79 การยอมรับเกี่ยวกับการกำจัดวัชพืชจำนวน 2-5 ครั้ง ในรอบปีเกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย มีการยอมรับร้อยละ 78.57 ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว มีการยอมรับถึงร้อยละ 94.44 ในเรื่องของการใช้ปุ๋ยเคมีบำรุงรักษากาแฟโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย มีการยอมรับตามคำแนะนำโดยแบ่งใส่ 3 ครั้งในรอบปีมีการยอมรับร้อยละ 76.19 ส่วนโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว ไม่มีการยอมรับตามคำแนะนำร้อยละ 75.56 การยอมรับเกี่ยวกับการพันธุ์ต้นทานโรคราสนิม เช่นพันธุ์คาร์ติมอร์ เกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลียมีการยอมรับร้อยละ 83.33 เกษตรกรโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว มีการยอมรับร้อยละ 86.67 ในเรื่องของการจัดการด้านกรรณโคสนต้นกาแฟในช่วงก่อนฤดูแล้งคือประมาณ พฤศจิกายน เกษตรกรโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย มีการยอมรับร้อยละ 52.38 เกษตรกรโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว ส่วนใหญ่ร้อยละ 85.56 ไม่มีการปฏิบัติตามคำแนะนำ

สำหรับการเก็บเกี่ยวผลกาแฟไปจำหน่ายเกษตรกรชาวเขาโครงการพัฒนา
 เขตพื้นที่สูง ไทย-ออสเตรเลีย ให้การยอมรับที่จะคัดเลือกเฉพาะผลกาแฟที่สุกเต็มที่ การ
 เก็บครั้งสุดท้ายจะเก็บผลกาแฟออกให้หมดและนำมาตากแห้งร้อยละ 90.48 ส่วนเกษตรกร
 โครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เวย์ยอมรับปฏิบัติตามร้อยละ 76.89 การจัดการในการเก็บ
 กาแฟ เพื่อรอการจำหน่ายจะเก็บในรูปแบบกะลาหรือผลกาแฟแห้ง เกษตรกรโครงการ
 พัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย มีการยอมรับตามคำแนะนำร้อยละ 76.19 ส่วน
 เกษตรกรโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เวย์ มีการยอมรับร้อยละ 73.33

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตารางที่ 27 ลักษณะการยอมรับงานส่งเสริมของชาวเขาเผ่าเข้าตามคำแนะนำของ
เจ้าหน้าที่ในการปลูกกาแฟ

คำแนะนำของ โครงการ	ไทย-ออสเตรเลีย				ไทย-นอร์เว			
	ยอมรับ		ไม่ยอมรับ		ยอมรับ		ไม่ยอมรับ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดของหลุมกาแฟ 50x50x50 ซม.	33	78.57	9	21.43	87	96.67	2	2.22
การใส่ปุ๋ยคอกกรองก้น หลุม 1/2 บิบ - 1 บิบ/หลุม	32	76.19	10	23.81	21	23.33	68	75.56
จำนวนต้นกาแฟที่ปลูก 300 - 400 ต้น/ไร่	34	80.95	8	19.05	88	97.79	1	1.11
การกำจัดวัชพืช 2-5 ครั้ง/ปี	33	78.57	9	21.43	85	94.44	3	3.33
การใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ รักษากาแฟ 3 ครั้ง/ปี	32	76.19	9	21.43	21	23.33	68	75.56
การใช้พันธุ์ต้านทานโรค	35	83.33	7	16.67	78	86.67	11	12.22
การคลุมโคนต้นกาแฟ ในเดือน พย. ทุกปี	22	52.38	20	47.62	10	11.11	77	85.56
การเก็บกาแฟที่สุก-ครั้ง สุดท้ายนำมาตากแห้ง	38	90.48	4	9.52	71	76.89	17	18.89
การเก็บกาแฟในรูป กาแฟกะลาและผลกาแฟ แห้งคั่วที่สุด	32	76.19	10	23.81	66	73.33	22	24.44

เกษตรกรโครงการพัฒนาเขตกั้นที่สุ่งไทย-ออสเตรเลีย ส่วนใหญ่ร้อยละ 42.86 มีการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ทุกข้อ รองลงมาร้อยละ 19.05 ปฏิบัติตามคำแนะนำ 8 ข้อ ส่วนโครงการพัฒนาที่สุ่งไทย-นอร์เว ส่วนใหญ่ร้อยละ 42.22 ทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ 6 ข้อ รองลงมาร้อยละ 15.56 ปฏิบัติตามคำแนะนำ 4 ข้อ (ตารางที่ 28)

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ทั้ง 2 โครงการ โดยเกษตรกรยอมรับจะให้คะแนนเท่ากับ 1 เก็บคะแนนรวมของแต่ละรายที่ปลูกกาแฟแล้วนำไปหาค่าเฉลี่ยของการยอมรับงานส่งเสริม ผลจากการวิเคราะห์ถึงความแตกต่าง ของการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟรายบ้านของชาวเขา เผ่าเข้าว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 28 คะแนนของการยอมรับงานส่งเสริมของชาวเขาเผ่าเย้า ตามคำแนะนำของ
เจ้าหน้าที่ในการปลูกกาแฟ โครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย
และโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-นอร์เว

จำนวนข้อที่ ทำตามคำแนะนำ	โครงการไทย-ออสเตรเลีย		โครงการไทย-นอร์เว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
0	3	7.14	-	-
1	-	-	-	-
2	2	4.76	1	1.11
3	1	2.38	5	5.56
4	1	2.38	14	15.56
5	4	9.52	10	11.11
6	1	2.38	38	42.22
7	4	9.52	5	5.56
8	8	19.05	12	13.33
9	18	42.86	5	5.56
รวม	42	100.00	90	100.00

	ไทย-ออสเตรเลีย	ไทย-นอร์เว
เฉลี่ย	6.79 บาท	เฉลี่ย 5.85 บาท
S.D.	2.20	S.D. 1.17

$$t = 2.54$$

ตารางที่ 29 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การส่งเสริมการปลูก และผลิตกาแพงของโครงการไทย-ออสเตรเลีย และโครงการไทย-นอร์เว

ตัวแปร	ไทย-ออสเตรเลีย	ไทย-นอร์เว	t	ระดับนัยสำคัญ
ผลผลิต	61.00	574.00	11.21	0.05 มีนัยสำคัญ
รายได้	1,616.00	16,551.00	9.96	0.05 มีนัยสำคัญ
ทัศนคติ	3.62	3.83	1.19	ไม่มีนัยสำคัญ
การมีส่วนร่วม	1.89	1.76	0.85	ไม่มีนัยสำคัญ
การยอมรับ	6.79	5.85	2.54	0.05 มีนัยสำคัญ

กลยุทธ์การส่งเสริมการปลูกและผลิตกาแพงของโครงการพัฒนาเขตที่นึ่งสูงไทย-ออสเตรเลีย และโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว (ตารางที่ 29) เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบผลที่เกษตรกรได้รับจากกลยุทธ์การส่งเสริมที่แตกต่างกันโดยดูจากผลผลิต รายได้ ทัศนคติ การมีส่วนร่วม และการยอมรับเทคโนโลยีในการผลิตกาแพง ปรากฏว่าผลผลิต รายได้ และการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรชาวเขาเผ่าเย้า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทัศนคติและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมทั้ง 2 โครงการไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาของชาวเขาเผ่าเข้าในการปลูกกาแฟอาราบิก้า

จากการวิเคราะห์ปัญหาของชาวเขาเผ่าเข้าในการปลูกกาแฟอาราบิก้า ซึ่งสามารถตอบปัญหาได้มากกว่า 1 ข้อ สรุบบัญญาตามลำดับความสำคัญของปัญหาแต่ละโครงการดังนี้ (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 ปัญหาการปลูกกาแฟของชาวเขาเผ่าเข้า

ปัญหา	ไทย-ออสเตรเลีย		ลำดับ ที่	ไทย-นอร์เว		ลำดับ ที่
	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	
แรงงาน	20	47.66	6	4	4.44	9
โรค	33	78.57	2	71	78.89	3
แมลง	18	42.86	7	45	50.00	4
ปุ๋ยมีราคาแพง	33	78.52	2	85	94.44	1
ขาดเงินสนับสนุน	32	76.19	4	36	40.00	5
ขาดน้ำในฤดูแล้ง	8	19.05	11	15	16.67	6
วัชพืช	12	28.57	9	9	10.00	7
สัตว์เลี้ยงเข้าคูดึงเข้ากาแฟ	7	16.67	12	2	2.22	10
ยากต่อการปฏิบัติ	9	21.43	10	1	1.11	11
ราคาผลผลิตไม่ดี	36	85.71	1	85	94.44	1
ไม่มีตลาดรองรับ	22	52.38	5	6	6.67	8
ขาดคำแนะนำในฤดูกาลที่จำเป็น	14	33.33	8	1	1.11	11

ไทย-ออสเตรเลีย

โรค ได้แก่ ราสนิม ราคา

แมลง ได้แก่ ทนอนเจาะลำต้น

ทนอนเจาะรอบโคนต้น

ไทย-นอร์เว

โรค ได้แก่ ราสนิม ราคา

แมลง ได้แก่ ทนอนเจาะลำต้น

เพลี้ยหอย เพลี้ยอ่อน

1. เกษตรกรชาวเขาเผ่าเข้าโครงการพัฒนาเขตพื้นที่สูงไทย-ออสเตรเลีย ส่วนใหญ่ร้อยละ 85.71 ประสบปัญหาด้านการปลูกกาแฟไปแล้วขายผลผลิตได้ราคาต่ำ รองลงมาร้อยละ 78.57 ประสบปัญหาด้านโรคระบาดบนต้นกาแฟ โรคที่สำคัญได้แก่ ราสนิมและยังประสบปัญหาปุ๋ยมีราคาแพง มีร้อยละเท่ากับร้อยละ 52.38 มีปัญหาปลูกกาแฟไปแล้วไม่มีตลาดรองรับไม่รู้จะนำผลผลิตกาแฟไปขายที่ไหน ร้อยละ 47.62 มีปัญหาด้านแรงงาน บางช่วงในการผลิตกาแฟ ซึ่งได้แก่ช่วงที่เก็บเกี่ยวผลผลิต ต้องการใช้แรงงานมาก ร้อยละ 42.86 มีปัญหาด้านแมลงศัตรูกาแฟ ได้แก่ หนอนเจาะลำต้น หนอนเจาะโคนต้นร้อยละ 33.33 ประสบปัญหาขาดคำแนะนำในฤดูกาลที่จำเป็นร้อยละ 28.57 มีปัญหาเรื่องวัชพืชในแปลงกาแฟ ร้อยละ 19.05 มีปัญหาปลูกกาแฟไปแล้วในช่วงฤดูแล้งต้นกาแฟขาดน้ำไม่สามารถหาน้ำให้ได้ และร้อยละ 16.67 มีปัญหาเรื่องสัตว์เลี้ยงเข้าคูดี้เขี่ยแปลงกาแฟ ทำให้เกิดความเสียหาย

2. เกษตรกรชาวเขาเผ่าเข้าโครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เว ส่วนใหญ่ร้อยละ 94.44 ประสบปัญหาด้านปุ๋ยมีราคาแพง และราคาผลผลิตกาแฟไม่ดี มีร้อยละ เท่ากับ รองลงมาร้อยละ 78.89 มีปัญหาเรื่องโรคระบาดบนต้นกาแฟ ได้แก่ ราสนิม ราคา ร้อยละ 50.00 มีปัญหาแมลงศัตรูกาแฟ ได้แก่ หนอนเจาะลำต้น เพลี้ยอ่อน และเพลี้ยหอย ร้อยละ 40.00 ขาดเงินสนับสนุนในการผลิตกาแฟ ร้อยละ 16.67 มีปัญหาขาดน้ำรดแปลงกาแฟในฤดูแล้ง ร้อยละ 10.00 มีปัญหาด้านวัชพืชในแปลงกาแฟ ร้อยละ 6.67 มีปัญหาปลูกกาแฟไปแล้วไม่มีตลาดรองรับ ร้อยละ 4.44 ประสบปัญหาด้านแรงงานในการปลูกและผลิตกาแฟ ร้อยละ 2.22 มีปัญหาเรื่องสัตว์เลี้ยงเข้าคูดี้เขี่ยแปลงกาแฟทำให้เกิดความเสียหาย ร้อยละ 1.11 เห็นว่าการปลูกกาแฟมีขั้นตอนที่ยากต่อการปฏิบัติตาม และขาดคำแนะนำในฤดูกาลที่จำเป็น มีร้อยละเท่ากัน